

DE STOLP ONTDEKT

Recente ontdekkingen geven aan dat de stolp al rond 1560 zijn huidige vorm heeft gekregen. Het onderzoek naar de ouderdom van het gebruikte stolphout wijst dat uit. En daarbij komt nu ook nog de ontdekking van de oudste stolp in de 400-jarige Beemster.

De Beemster stolp is ook het onderwerp van de Binnenkijker in dit nummer. Heel speciaal want deze in 1883 gebouwde stolp staat aan de oprijlaan van de vroegere grootschalige buitenplaats Vredenburg uit 1640. Onze najaarsexcursie voert komend najaar naar de kroonjuwelen van deze Beemster, in onze volgende Nieuwsbrief komen we er uitgebreid op terug. Het project 'Alle hens aan dak', laag-rentende lening bij restauratie van stolpdaken, leverde acht aanmeldingen op waarvan er vier zijn geselecteerd. In 2013 wordt, tien jaar na het grote 'Jaar van de Boerderij', opnieuw zo'n landelijke manifestatie georganiseerd. De voorbereidingen zijn in volle gang.

In dit najaar komt het hele stolpbezit van Schagen in de schijnwerpers met het nieuwe boek van Jaap de Wit. Ook hier ontdekkingen en rijk geïllustreerd met o.a. zijn voortreffelijke tekeningen. In dit nummer vertelt hij er over. Voorts een interview met drie nieuwe bestuursleden, een verhaal over ongedierte-bestrijding en de vaste rubrieken.

Contributie

Bij dit nummer is een machtiging of accept-formulier bijgesloten voor het overmaken van de contributie 2012. Het bedrag is ongewijzigd laag. Een hogere bijdrage is uiteraard *meer dan welkom*.

Vliegende vierkantsconstructie in Assendelft.

FOTO: MAARTEN KONING

Een recent ontdekt kaartboek, gemaakt in opdracht van de Zeeuwse landbeziiter Pieter Courten. Het toont een stolp in de Beemster, vermoedelijk uit 1616. Opgenomen in het prachtboek '400 jaar Beemster' (zie bon op pag. 13).

Stolp op Texel, aangemeld voor 'Alle hens aan dak'.

FOTO: STICHTING DORPSHERSTEL TEXEL

INHOUD

- ▲ Kiek 21 en 22
- ▲ Het bestuur
- ▲ Jaap de Wit schrijft stolpenhistorie
- ▲ Halt aan de houtworm
- ▲ Binnenkijker
- ▲ Boer & Jongens
- ▲ Stolpen in het nieuws

FOTO: UTRICHTS ARCHIEF

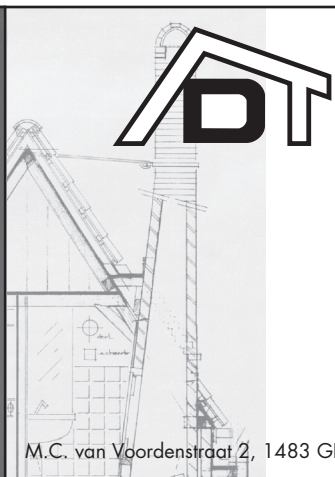
**Uw stolp
(ver)kopen
of verzekeren?
Bij ons krijgt u
het beste
advies!**

phverheul

www.phverheul.nl

T: 0223 521750

Anna Paulowna | Schagen | Wieringerwerf

Aannemersbedrijf
M. Duinmaijer B.V.

- nieuwbouw
- verbouw
- renovatie
- onderhoud
- houtskeletbouw
- machinale houtbewerking
- kozijnenspuiterij

M.C. van Voordenstraat 2, 1483 GB De Rijp tel: 0299 673487 fax: 0299 674626 www.duinmaijer.nl

Houtaantasting?

**HOUTWORM
BOKTOR
BONTEKNAAGKEVER**

ATTACK
DIERPLAAGBESTRIJDING

EFFECTIEVE BESTRIJDING MET GARANTIE • ISO 9001:2000 GECERTIFICEERD
40 JAAR GESPECIALISEERD IN HET BESTRIJDEN VAN HOUTAANTASTERS, ZWAMMEN EN VOGELWERING

BEL GRATIS NOORD-HOLLAND: 0800-0242000

WWW.ATTACK.NL • VCA-GECERTIFICEERD • WWW.ATTACK.NL

Sinds 1924 een begrip in de regio

RIETDEKKERS BV

Zwaagdijk-Oost 286, 1682 NS Zwaagdijk-Oost
telefoon: 0229 - 262140, fax: 0229 - 581108

info@rietdekkersbedrijfsijm.nl, www.rietdekkersbedrijfsijm.nl

WEIJNTJES
HANG- EN SLUITWERK

Amsterdam Z.O. Amsterdam
Utrecht Bussum 's-Hertogenbosch

WWW.WEIJNTJES.NL

voor:
nieuwbouw - verbouw
renovatie - restauratie
woningbouw
utiliteitsbouw
sportaccommodaties
interieur adviezen

**sander duma
architecten bna**

1841 gb stompeloren
noordervaart 73
tel. 072-5039847
fax 072-5039803

e-mail: post@sanderduma.nl

Heeft u bouwplannen?

Bouwer van burger- en utiliteitsbouw, restauratie,
renovatie, onderhoudswerken en projectontwikkeling.

Akerbouw bv
BURGER- EN UTILITEITSBOUW

Akerbouw b.v. Geesterweg 6, 1911 NB Uitgeest T: 0251-315817 www.akerbouw.nl

De stolp Zeedijk 13, Assendelft.

De afbraak is begonnen, 2007 (foto achterzijde).

KIEK 21

In een overweldigend decor van bermgrassen aan een dijk ontwaren we een stolp met een geknikt dak. Nog niet zo eenvoudig om te weten waar dat is of was. Toch kwamen twee 'stolpspeurhonden' die locatie op het spoor. Voor Gerard Kroon uit Assendelft een makkelijke Kiek: 'Voor mij was dit eenvoudig' mailt hij ons, 'dit is de boerderij zoals die op de foto te zien is, van Tinus Kroon, -officieel M. Kroon-, Zeedijk 13 te Assendelft. De plaats is in andere handen overgegaan en momenteel is er van de oude boerderij niets meer over. A. Vessies uit Assendelft, die ons op de welkome hoogte houdt van de (vele en soms betreurenswaardige) ontwikkelingen op stolpengebied in zijn omgeving wist de locatie ook te benoemen: "dit is de boerderij van Henk Poel, nu Gebr. Poel aan de Zeedijk te Assendelft, gezien vanaf het noorden van de dijk (Noorder II en Zeedijk). De boerderij is inmiddels helemaal ingestort maar er staat nog een gedeelte. Er is een nieuw woonhuis, ligboxenstal en machine-berging gebouwd. De boerderij is toentertijd gebouwd met het woonhuis richting het land zodat ze het land in konden kijken. Je kijkt nu

richting de Hervormde Kerk van Assendelft." Dank aan de Assendelfers voor hun reacties.

KIEK 22

Een zwart-wit plaatje van het vroege voorjaar, gokken wij hier op de redactie. Een nog kaal erf met zwaar gesnoeide houtopstanden van populier (?) en leilinde. (Nog) geen blaadje aan de bomen en geen mens of dier op het erf. De twee losse bergen hooi en de stapel stobalen er tussenin brengen al evenmin sfeer op het lege erf. Die moet helemaal van de imposante en tegelijkertijd pretentieuze stolpboerderij komen, die op zijn minst van samengestelde bouw is.

Houten weeg

Toch valt het puntdak van de stolp meteen op. Eronder moet een dubbel vierkant als kernconstructie staan, dat kan haast niet missen. De rieten kap met zijn rechte lijnen in het dakvlak links en voor en de aansluiting van het riet op het voorhuis geven de stolpboerderij een gecombineerde dakspiegel van bijzonder strakke snit. De lage wand van de stolp geeft het dakvlak aan de voorkant een extra grote maat: XXL. De dakgoten van beide dakvlakken voeren het regenwater af naar de verzamelbak van de omtimmerde pijp, die zeker en vast aansluiting geeft op een regenwaterput of waterbak. Voor ons oog op die plek echter niet waarneembaar, zoals de waterput op de hoek van de schuur achter de stolp wel goed te zien is. In de houten weeg met drie ramen met daarin zes ruitjes, bevindt zich hoogstwaar-

schijnlijk de dors en de dorsdeuren, gelet op de witte windveer die op de hoek (links achter) van de stolp lijkt getekend als met een schoolkrijtje. Zo wit!

Opkamertje?

Boven de houten weeg liggen zes rijen dakpannen boven de goot. Daar weer boven liggen op het riet zeilen of golfplaten als een wanordelijke was op een bleekveld. Het voorhuis, waarin beslist gewoond wordt getuige de kleine schoorsteen op het dak, is op zich zelf al van een opmerkelijke schoonheid. Kijk maar eens goed naar de houten topgevel met het sierlijke makelaartje. Klein maar fijn, gaat hier helemaal op. De voordeur zit keurig centraal in de bepleisterde voorgevel, recht onder de topgevel. Een eenvoudig bovenlicht met zes rechte ruitjes. Aan de rechterkant een even recht toe recht aan T-raam. Links een veel kleiner raamkozijn met een moeilijk te onderscheiden roedeverdeling. Voor beide ramen keurige broekgordijnen. In de lage wand van de afhuiving aan het voorhuis zitten twee kelderramen met evenveel gemetselde bogen erboven. Net als de smetrand ook gepleisterd en anders witgeschilderd. Dat mocht kennelijk opvallen. Erachter dus de kelder die een groot formaat moet hebben naar de twee kelderramen gemeten. Erboven een (lage) opkamer? Het 'halve' raamkozijn links in de voorgevel doet dat in ieder geval ook vermoeden. Op de foto (1960-1970 is de schatting) uit een particuliere collectie geen enkele aanwijzing. Maar wie weet waar deze stolp met scheve boom in de rij aanplant langs de voorsloot staat (of stond), dient zich onverwijld in verbinding te stellen met het secretariaat. ▲

Wie weet waar stolp.

ZONDER STOLPEN ZOU NOORD-HOLLAND NOORD-HOLLAND NIET MEER ZIJN

Je komt ze echt overal tegen, die pareltjes van Maarten!

BOUWKUNDIG ONTWERP-
EN TEKENBUREAU
KONING BV

SCHREPEL 12 DE GOORN - TEL.: 0229 - 540996

WWW.MAARTEN-KONING.NL

Papenvoer / Hauwert

rietendak?

scherpe premie,
toch goed verzekerd!
kijk op de-jong.nl

deJong
0223 68 87 88

ALKMAAR DEN HELDER SCHAGEN

Ook adverteren?

ipsis

marketing • reclame • internet • crm

Bel of e-mail naar
0229 27 27 00
carla@ipsis.nl

koop voor
de natuur.nl

Met uw
aankoop
steunt u
gratis de
natuur!

Steun gratis de natuur!

Doe uw online aankopen via koopvoordenatuur.nl

Gratis een steuntje bijdragen aan de natuur? Zonder dat het u iets extra's kost? Ja, dat kan wanneer u zich aanmeldt en uw online aankopen doet via het koopvoordenatuur.nl platform. U vindt hier een keur aan aangesloten webwinkels*, passend bij iedere behoefte. Deze webwinkel draagt vervolgens gemiddeld 4% van het aankoopbedrag af aan de natuurorganisatie van uw keuze. Het kost u dus niets, maar de natuur profiteert!

Meld u aan op www.koopvoordenatuur.nl en start uw online shop sessies voortaan via koopvoordenatuur.nl.

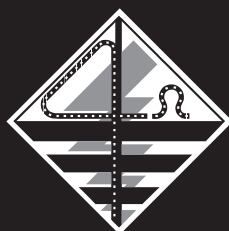
* o.a.: CenterParcs, Wehkamp, Yves Rocher, Esprit, Nike en Viking Direct

Een initiatief van:
**Landschap
Noord-Holland**

www.koopvoordenatuur.nl

Boersen Bliksembeveiliging

U wilt bij onweer toch óók relaxed wonen?

- Bliksembeveiliging
- Overspanningsbeveiliging
- Aarding
- Inspectie

De Wieken 52 1777 HT Hippolytushoef tel. (0227) 594640 fax. (0227) 594641
E-mail: info@boersen.nl Internet: www.boersen.nl

HET BESTUUR

In ons bestuur zijn wijzigingen in de samenstelling. Katja Bossaers, Albert Bolt en Piet Verhoeven hebben hun bestuursdeelname beëindigd. Drie nieuwe bestuursleden willen zich graag hierbij aan de lezers voorstellen. Het overzicht van het volledige bestuur staat op pagina 16.

Melanie Balledux

Als liefhebber van stolpboerderijen ben ik sinds kort bestuurslid van de Boerderijenstichting en ik zet mij van harte in voor het vergroten van draagvlak en kennis bij eigenaren, bouwwereld en gemeenten voor behoud van (karakteristieke van) stolpboerderijen. Graag vertel ik over mijn achtergrond. Ik ben op 26 december 1969 geboren in Purmerend en ik woonde tot ongeveer mijn zesde jaar in een stolpboerderij aan de IJsselmeerdijk in Warder. Tussen mijn zesde en negentiende woonde ik in Amsterdam. Ik heb daar het Barlaeus gymnasium doorlopen en daarna ging ik naar de TU Delft, Civiele Techniek, afstudeer-richting Utiliteitsbouw. Vervolgens heb ik gewerkt bij een ingenieursbureau, project-ontwikkelaars, gemeente Harenkarspel (Bouw- en Woningtoezicht) en gemeente Zijpe (ambtenaar monumenten, archeologie en ruimtelijke ordening). Als ambtenaar heb ik herbestemmingen en restauraties van (monumentale) stolpen begeleid. Sinds 2007 ben ik werkzaam als zelfstandig erfgoedadviseur. Diverse gemeenten, stichtingen en particulieren schakelen mij in voor cultuurhistorisch beleid en monumentenzaken, bescherming karakteristieke en beeldbepalende panden en begeleiding van onderhouds- en restauratiewerk. Veel stolpen zijn prachtig, zowel rijke stolpen als 'De Eenhoorn' in Middenbeemster als 'sobere' stolpen. De mooiste stolpen zijn die, waaraan weinig is aangetast door vernieuwingen. Intrigerend vind ik de stolp Zuidervaart 147 in Zuidschiermer.

Een boerenstolp, met schapen, paarden en ganzen, op een origineel erf met grachten, bomen en oprijlaan. Graag zou ik daar eens binnenkijken. Lelijke stolpen bestaan niet, zelfs als de stolp uiterlijk is aangetast resteert nog vaak de markante hoofdvorm. Trieste stolpen bestaan wel, zoals de afgebrande stolpboerderij aan het Noordhollands Kanaal aan de Ng ten zuiden van Schoorlham. Na jaren is deze stolp helaas nog steeds niet herbouwd.

FOTO: MART GROENTJES

Wilma Eelman

Mijn moeder is geboren in een stolpboerderij in de Prins Hendrikpolder op Texel. Ze genoot daar van haar kinderjaren en vertelde later met glimogen en heel veel plezier over die tijd. Misschien was dat wel m'n eerste kennis-making met het leven in en om zo'n stolpboerderij, wie weet.

FOTO: MART GROENTJES

Zo'n jaar of tien was ik secretaris van de in 1981 opgerichte Stichting Dorpsherstel Texel, een stichting die (toen) oude panden opkocht, met kunst, vliegwerk en subsidies restaureerde en vervolgens die panden zonder winst-oogmerk verkocht. Toen dat niet meer te combineren was met mijn werkzaamheden als inkoper bij het toenmalige electriciteits-bedrijf, stopte ik daarmee. Vervolgens werkte ik als financieel geweten bij de Stichting Texels Museum. Sinds kort ben ik weer terug bij Dorpsherstel. Wim en ik wonen al geruime tijd op 'Rozenburg', een 19e eeuwse stolpboerderij nabij Den Burg. In 1992 heb ik de Texelse stolpen geïnventariseerd. Daarna volgde het werk aan

FOTO: MART GROENTJES

'Boerenbouwkunst op Texel'. En vanaf de oprichting, nu twee jaar geleden, maak ik deel uit van de Monumentencommissie van de Gemeente Texel. En verder? Genieten van de Texelse natuur, onze boerderij, de kippen en onze zwarte chow-chow.

En o ja, nog een paar bestuursfuncties, waaronder sinds kort de Boerderijenstichting. Daar zie ik als belangrijke taak het wekken van begrip voor het wezen van een stolpboerderij. De 'Dans der Daklichten' was daarvoor een schitterende start, maar lijkt bij sommige architecten en opdrachtgevers al weer vergeten. Mooiste boerderij: als chauvinistische stolpbe-woonster kies ik natuurlijk voor 'Rozenburg'!

Henk de Visser

Het afgelopen decennium heb ik veel kennis opgedaan over stolpboerderijen door cursussen en ervaring. Als secretaris van welstands- en monumentencommissies in West-Friesland en daarvoor Waterland en Kennemerland heb ik (beleidscoördinator bij Welstandszorg Noord-Holland) veel bouw- en restauratieplannen voor stolpen langs zien komen en vele adviezen in overleg met de commissies geformuleerd om plannen waar nodig bij te sturen. De typische stolpenbouw in Noord-Holland kent een aantal principes binnen de vele varianten. De specialisten onder de architecten hanteren die uitstekend en meestal voldoet een plan van hen direct aan de criteria, maar als het geen specialist is of wanneer het een eigen verbouwing is, moet de commissie vaak bijsturen op o.a. hiërarchie in voor- en zij- en achtergevels, dakopbouwen, dakkapellen en detaillering. Vele stolpen hebben geen monumentenstatus een kunnen dus alleen op welstand beoordeeld worden. Welstandsbeoordeling is nuttig voor het regisseren en op peil houden van het stolpenbestand. De vergunningvrije mogelijkheden hebben dit proces niet makkelijker gemaakt.

Zie vervolg op pag. 6.

De grootste zorg is echter de boerderijen waarvoor geen verbouwplan komt indien sprake is van leegstand of achterstallig onderhoud. Ik heb er binnen de gemeente Alkmaar, waar ik bestuurslid was van de Historische Vereniging, een aantal boerderijen op deze manier verloren zien gaan. Ook de onbeschermde karakteristiek van de boerderij aan de Schermerdijk bij de Kippenbrug in Oudorp lijkt dit noodlot te ondergaan.

FOTO: MART GROENTJES

Ik wil als bestuurslid van Boerderijenstichting Noord-Holland graag een bijdrage leveren aan op het op peil houden van het stolpenbestand als drager van de ruimtelijke kwaliteit op het platteland van Noord-Holland. Het beleid voor herbestemming en behoud van stolpen kan in sommige gemeenten versterkt en met name pro-actiever worden! De Boerderijenstichting kan hierbij een initiërende rol spelen!
(Henk de Visser vervangt in het bestuur Ana van der Mark.)

Bestuurslid Peter van Zutphen levert een bijdrage in de volgende Nieuwsbrief. ▲

WOGMEER

De Wogmeer mag in het jubilerende geweld van de Beemster niet worden vergeten. Ook deze droogmakerij bestaat 400 jaar. De polder telt 35 stolpen en had een interessante tweetraps molenbemaling, waarvan de in 1608 gebouwde 'Nieuw Leven' bewaard is gebleven. Van 20 t/m 23 september zijn er polderfeesten met o.a. een reünie en ontbijt voor alle Wogmeesters. Alle stolpen steken de vlag uit en op zaterdag en zondag is er een informatie- en productenmarkt met demonstraties.

Alle info op www.wogmeer.nl. ▲

JAAP DE WIT SCHRIJFT SCHAGER STOLPENHISTORIE

Grijze lichten trekken over Schagen. De twee kerktorens prikken het wolkendek lek, want een felle regenbui lost zijn natte lading boven stad en polder. Een knalgeel bord regelt een omleiding en na 1 x links, 3 x rechts en nog 1 x rechts staan we voor het huis van de familie De Wit, waar de voordeur al open zwaait.

In de gezellige huiskamer zit Jaap (82) meteen op z'n praatstoel. Zijn vrouw Nel (79) schenkt ondertussen de geurige koffie. "Eind september is het boek klaar. Uitgeverij Pirola belde juist vanmorgen dat het boek dan gepresenteerd wordt. Het wordt een hele dikkerd deze keer: 600 pagina's!" Jaap slaat de hand voor z'n mond, alsof hij het niet geloven kan. "Je had wel 400 tekeningen van al die stolpen", relativeert Nel vanuit de keuken. De beide De Witten zijn duidelijk in hun sas met het bericht. En dat verbaast niemand na jaren van onderzoek, schrijfwerk, tekenen en eerst en vooral: opmeten. Dat laatste doen ze samen, Jaap en Nel, omdat alleen meten a.: niet meevalt en b.: niet opschiet. Jaap en Nel zijn er twee van tempo maken. Toch hebben de voorbereidingen voor het tweede boek van Jaap over de Schager stolpenhistorie bijna tien jaar in beslag genomen. Dat is geen wonder als je een gedegen werk wilt maken van alle stolpen die er staan én stonden.

Boerenzoon

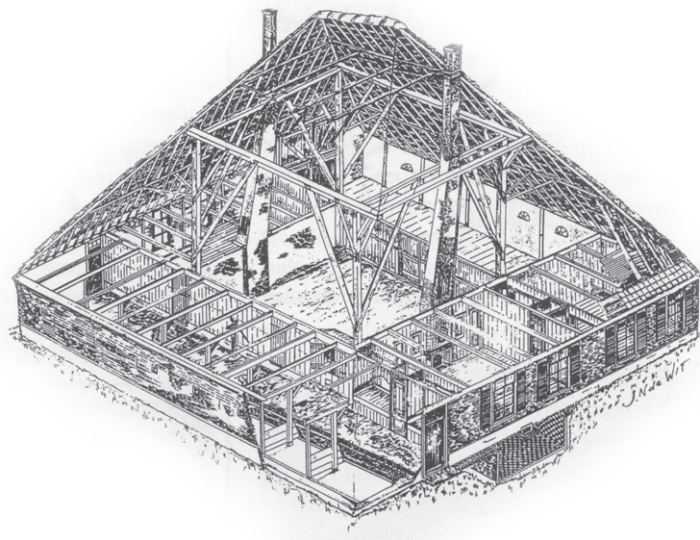
De liefde voor het boerenwerk en de stolpboerderij is Jaap met de paplepel ingegoten. Zijn vader was eerst timmerman, maar werd later boer. Als boerenzoon is hij op hoeve

FOTO: COURTESY / JOHN OUD

Jaap de Wit bij 'Bouwlust', Schagerbrug.

Holland in de Anna Paulownapolder geboren. Als derde zoon mocht hij naar school en na de Mulo leerde Jaap voor landwerktuigkundige. Na een stamboomonderzoek naar de familie De Wit (allemaal boeren in stolpen), raakte hij in 1975 betrokken bij een stolp aan 't Noord in Schagen. Toen was er geen houden meer aan en vanaf die tijd maakt Jaap stelselmatig werk van boerderijenonderzoek. Dat is ook het begin van een langjarige geïllustreerde artikelenreeks in de Schager Courant.

Jaap de Wit maakte honderden van deze tekeningen.

Museumboerderij Vreeburg in Schagen.

De tekeningen maakt Jaap zelf. Zijn opgewerkte stolpmodellen en zijn constructieteekeningen behoren tot het neusje van de tekenzalm. Die artikelen zijn de basis voor Jaap's eerste boek over stolpen rond Schagen. Een boek waarvoor hij in 2003 een Stolp-award kreeg. Daar waren Jaap en Nel destijds apetrots op. En nog, want het 'ereteiken' hangt prominent aan de wand.

Minuutkaarten

Voor zijn onderzoek naar de Schager stolpen maakt Jaap altijd gebruik van de kadastrale minuutkaarten uit 1830. "Van alle secties heb ik daar kopiëren van", deelt hij zo achteloos mogelijk mee. Ze zijn als het ware het middelpunt van de periode 1600 tot heden die Jaap bij zijn onderzoek betreft. Wat Jaap tegenkwam is bijna niet op te noemen. Van vroege langhuis boerderijtjes met kleine rode plavuizen, tot water(wel)putten en waterbakken en sporen van kleine vierkanten op achtererven. Al dan niet van een stolp(je) of een kapberg. De vele krantenartikelen, de archieven, de stapels foto's en niet te vergeten de interviews, de verhalen en het vele, geduldige meetwerk. Altijd met Nel, Jaap's accurate meetassistente en charmante levensgezel. Al met al stof en gegevens genoeg voor een boek over de bouwgeschiedenis van de stolpboerderijen in Schagen plus al die stolpen die verdwenen door sloop of brand. Een dikke 130 stolpen passeren de revue. Ongeveer de helft daarvan staat er nog in wisselende welstand, maar

voor Jaap (en Nel) is die rijke boerenbouwkunst onlosmakelijk verbonden aan de geschiedenis van het stadje met het dorps karakter: Schagen.

Vondsten en reddingen

Tijdens zijn onderzoek stuit Jaap soms op de mooiste dingen. Attributen uit een boerenverleden, waarvan men in een enkel geval zelfs de betekenis niet meer kent. Ja, dat moet je niet tegen Jaap de Wit zeggen. Die duikt erop als de bekende bok op de haverkist. Niet alleen zoekt hij uit waarvoor het betreffende stuk gereedschap is gebruikt, maar in de meeste gevallen zoekt hij ook een passende bestemming. Want meestal ligt zo'n 'ding' maar danig in de weg. Zo heeft hij eens een verloswerktuig voor kalveren gevonden, een apparaat dat nu beslist niet meer door de diervriendelijkheids keuring zou komen, maar ook een complete hijsinstallatie met kaapstander, touwen en takels om vierkantstijlen te kunnen oprichten. Het ene apparaat ging naar het Zijper Museum in Schagerbrug en de hijsstelling ging naar 'Westerhem' in Middenbeemster waar het onmisbare stuk unieke gereedschap tentoongesteld zal worden. En passant redt Jaap bovendien nog wel eens een boerderij van een wisse ondergang, omdat hij op eigen initiatief met de (nieuwe) eigenaren gesprekken gaat voeren over de geschiedenis en de betekenis van de stolp. Jaap zelf is er zeker van dat hij op deze manier zeker twee stolpen aan een nieuwe toekomst

heeft geholpen. Hij bemiddelt ook als er bouw materiaal vrijkomt, zoals het vierkant van de voor de wegverbreding van de Ng gesloopte stolp bij het buurtschap De Stolpen. Dat vierkant krijgt een nieuw leven in de vorig jaar door bliksem getroffen kampeerboerderij 'De Karnemelkplaats' bij Callantsoog (zie pag. 15 en 16). Een doening mannetje met een stolpenhart, die Jaap de Wit.

Dik 600 bladzijden

In zijn boek volgt Jaap ongeveer dezelfde opbouw als die over de stolpen van de Heerhugowaard, met uitvoerige beschrijvingen van alle bewoners vanaf circa 1700. Dat kon hij doen, omdat Jaap alle tijd heeft genomen voor het bouwonderzoek in het algemeen en voor een uitgebreide zoektocht naar smeuïge details in het bijzonder. Samen met Nel tekende hij die op uit de vele boelhuisverslagen in de Schager Courant, die ze met engelengeduld vanaf 1865 doorploegden. Verkopers, notarissen, kopers, boerderij, landerijen, vee, werktuigen en gereedschap, maar ook keukengerei, linengoed en sieraden. De stolpen en de constructie is vanzelfsprekend de leidraad gebleven in dit komende magnus opum van de beide De Witten.

Nog even geduld tot 29 september, beste lezers, dan ligt het boek 'Boerenleven in de regio Schagen - Vier eeuwen stolpentijdperk 1560 - 1960' op de toonbank. In Schagen.

WM ▲

**Timmerfabriek
Visser**

TRAPPEN, DEUREN, RAMEN
EN KOZIJNEN, LIJSTWERK,
HOUTCONSTRUCTIES,
BETIMMERINGEN EN
RESTAURATIEWERK

Noorder IJ- en Zeeweg 8
1505 HG Zaandam
T 075-6177984, F 075-6162819
info@timmerfabriekvisser.nl
www.timmerfabriekvisser.nl

Visser Hraam

Sinnige bouw.nl

Bouwen met een persoonlijke stempel!

SinnigeBouw B.V. is een ware **stolpenspecialist** en heeft tal van referenties waar u dit uit kunt opmaken!

Vandaag de dag zijn veel van onze opdrachtgevers geïnteresseerd in de mogelijkheden van **duurzame energie**.

Wij spelen hier op in en zijn begonnen met het promoten van een **uniek en verbluffend mooi systeem**.

Dit systeem zorgt voor **hoge rendementen** door zijn energiezuinigheid gecombineerd met een **subliem binnenklimaat**. Dat laatste is wellicht het belangrijkste, gezondheid gaat boven alles.

Kortom, het **ideale systeem** voor hen die voornemens zijn een woning te ontwerpen met het juiste oog op de **toekomst!**

Van Lierop

Houtinsectenbestrijding | Zwamsanering | Houtrestauratie | Vochtwering

Conserveert & Herstelt Hout | Verdrijft Vocht

**Controleert uw stomp
gratis op aantasting**

**De grootste vriend
van de stomp**

BEL: Heerhugowaard 072 5741856 Tevens vestigingen in Assen en Alphen a/d Rijn **www.vanlierop.nl**
ISO 9001, VCA* & KOMO gecertificeerd. Lid NVPB. 50 jaar ervaring. Schriftelijke garantie.

Neem gerust contact met ons op!

SinnigeBouw B.V. Telefoon: 072-57 244 23
Flemingstraat 44 Fax: 072-57 249 02
1704SL Heerhugowaard Email: info@sinnigebouw.nl
Internet: www.sinnigebouw.nl

HALT AAN DE HOUTWORM

'Prachtgezicht dat labyrinth van gangen' zegt Willem Brammer, wijzend op het resultaat van de bezigheden van de huisboktor. Hij kent ze, die houtvreter en gaat dagelijks ten strijde tegen dit ongedierte. In de meeste gevallen gaat het dan om de gewone houtwormkever (Anobium Punctatum Degeer) die zijn maaltjes uit stolphout haalt. Bij veel bewoners bekend én verfoeid.

Houtborende insecten kunnen ernstige schade veroorzaken als de houtconstructies zodanig worden aangetast dat de draagkracht zeer sterk wordt verminderd. 'Maar vergeet ook niet wat bruinrotveroorzakende schimmels en zwammen kunnen aanrichten'. Willem kent zijn vijanden. Tal van stolpen heeft hij met zijn team bezocht, geïnspecteerd en vervolgens waar nodig behandeld. Want stolpen bestaan voor het overgrote deel uit knaagbaar hout en daarnaast kweken vocht en het ontbreken van ventilatie vaak een voedingsbodem voor schimmel- en zwampopulaties. 'In de boerderij was het 's winters zeer vochtig door de koeiedamp en het lang niet altijd droge hooi en dat vocht heeft zwamaantasting veroorzaakt' vertelt Willem. Zijn praktijk bestaat ook uit de bestrijding van optrekkend vocht, het versterken van balken met epoxytechniek

en kozijnherstel. 'De houtinsecten noemen wij de drooghoutboorders'. Hun levenscyclus varieert van 1 tot 12 jaar en het zijn de larven van de insecten die de meeste schade aan het hout veroorzaken. Kenmerkend van de houtaantasting zijn de uitvliegopeningen in het hout, de hoopjes zaagsel (ook wel boormeel genoemd) en de kevers die tijdens de uitvliegperiode in de ruimte worden aangetroffen.

De houtwormkever

'De houtwormkever is de meest voorkomende boosdoener' aldus Willem. 'Hoe zachter het hout hoe meer kans op aantasting. Ze leven maar een paar weken maar het probleem zit 'm in de honderden larfjes die het kevertje aanmaakt. Ze beginnen klein maar met het knagen door het hout groeien ze. Dan verpoppen ze zich vlak onder het houtoppervlak en vliegen als kever weer uit

door zelfgemaakte, ronde openingen.' Die gaatjes kennen veel stolpbewoners en ook die lichtgekleurde hoopjes zaagsel op de vloer, de overproductie van het actieve keverbestaan. De aantasting aan de meestal grenen staanders van het vierkant is over het algemeen niet zo diep maar de veel dunner zwingen, sporen en daklatten kunnen het door aantasting sneller begeven.

De *huisboktor* is overigens zo mogelijk nog meer gevreesd. Zijn menu bestaat uit naaldhout (de 'sparren') en hij maakt ovaalvormige uitvliegopeningen. 'De larven zijn centimeters lang en kunnen je met hun knaaggeluiden uit de slaap houden', Willem weet het uit zijn praktijk. Vooral kerken met constructies van eikenhout vormen het culinaire doel van de bonte knaagkever -de naam alleen boezemt angst in-. Eiken komt als houtsoort minder voor bij stolpen.

Wat te doen

Aantasting kan daadwerkelijk worden vastgesteld bij de inspectie van al het zichtbare, onbewerkte houtwerk in de binnenkant van de stomp nadat het interieur ter plaatse is schoongemaakt. Afdoende bestrijding ervan kan met een oppervlaktebehandeling van het houtwerk door het te impregneren met een bestrijdingsvloeistof. Het is raadzaam om behalve het aangetaste houtwerk ook het overige hout te verduurzamen omdat kevertjes in dezelfde ruimte hebben rondgevlogen en eitjes hebben afgezet. Tip van Willem:

'laat geen los, onbehandeld houtwerk met kans op al aangetaste delen op zolder slingeren want voor je het weet vliegen de kevers eruit op zoek naar het hoofdgerecht'.

Willem Brammer werkt bij Van Lierop te Heerhugowaard. ▲

Willem Brammer inspecteert op houtaantasting.

Recent zijn ook Texelse schapenboeten behandeld.

De stomp worm/kever/tor

B I N N E N

In de Binnenkijker kijken we binnen in de stolp. Nog meer dan de exterieurs van de stolpen zijn de interieurs zeer verschillend.

In deze aflevering een Beemster stolp op de plek van ooit een grootschalige buitenplaats.

Aan de Zuiderweg in de Beemster is het bont en lijkt het klimaat milder. Kleurige vlaggetjes en linten links en rechts van de weg. Een mediterraan windje waait door beloverde fruitbomen. Hier heerst een aangenaam ontspannen sfeer. Zo anders dan in het jachtige elders.

Paardenpad

Stolpboerderij 'Vredenburg' (1883) ligt verscholen achter de bomen van de oprijlaan die recht aanloopt op de bakstenen voorgevel met dito topgevel. De oprijlaan heeft alleen in het midden een smal bestraat gedeelte. Precies breed genoeg voor dat ene paard dat sjees of geveerde wagen trok. Het paardenpad is uniek in de Beemster. Het is hier nog het enige straatpatroon dat herinnert aan de 'boerenknecht op vier benen': het paard. Het erf toont zich als een luthof. Fruitbomen met hopen gemaaid gras om de stammen en leilinden als natuurlijke markiezen tegen teveel zon in de woonkamer. De stolp ligt 'inverdan' en dat geeft een sfeer als van een hofje in de stad. Je bent op dezelfde plek tegelijkertijd ergens anders. Ger Ernsting en Wilma Barendsen zijn de even trotse als bedaarde bewoners.

Buitenplaats

De stolp werd gebouwd aan het eind van de oorspronkelijke oprijlaan van de toen al verdwenen buitenplaats 'Vredenburg' (1640-1819). De laatste hovenierswoning is voorjaar 1996 gesloopt. Een brede sloot en de parallel lopende oprijlaan zijn nu de laatste resten

van het eens voornamen buiten van de familie Alewijn. Stolp 'Vredenburg' staat als tuinderstolp bekend, maar is als veehouderij gebouwd met plaats voor 14 koeien op de lange regel. Dat was van korte duur, want in 1896 is de hoeve verkocht en wordt het een tuinderij. Is dit de oorsprong van een ongekend fenomeen: een vierkant met een plafond? Negen lange luiken van drie planken breed sluiten het vierkant van 5 x 6 af van de rest van het puntdak. Hooiopslag was immers niet meer nodig. Het systeemplafond is, als een soort houten meccano, geheel demontabel. Stolpgeschiedenis kent altijd weer een verrassing. Vanaf dat moment dient het vierkant als fruitopslag van bijvoorbeeld de appelsoort 'Present van Engeland'. Het vierkant is opgebouwd uit hergebruikte eiken staanders, volgens Ger en Wil afkomstig uit een eind 19^e eeuw gesloopte Beemster poldermolen. De dekbalken zijn overigens van grenen. De stolp heeft aan de voorzijde een minimaal overstek.

Medebewoning lange traditie

Met de start van de tuinderij, begint een lange traditie van medebewoning in 'Vredenburg', zodat 'Ernstinghoeve' ook een passende naam zou zijn geweest. Familie Ernsting kiest van meet af aan voor vormen van medebewoning. Gedwongen door de grootte van de gezinnen en gecombineerd met inwoning van ouders en ongetrouwde broers en zussen. De stolp herbergde dan ook een groot aantal bedsteden en meerdere woonkamer(tjes). De drie rookkanalen

(op twee schoorstenen) onder het puntdak zijn daarvan nog het bewijs. Net als de nog sterk levende herinneringen aan de inwonende oom Jan, tante Hil, tante Neel en moeder. Al of niet gelijktijdig! Feitelijk leeft deze traditie nog voort met aparte studeerkamers en een woonkamer voor familie die komt logeren. Sinds 1972 wonen Ger en Wil in hun 'Vredenburg'. Via een langjarig verbouwingsprogramma zijn ze bezig de stolp naar hun woonwensen in te richten. Veelal eigenhandig (Wil: "Ik ben heel handig, hoor! Deze keukenkast bouwde ik zelf.") en budgetgebonden. Samen ondervonden ze nooit verbouwingstress, eerder plezier in de manier waarop ze de zaken aanpakten. In de vele ruimten die de smaakvol ingerichte boerderij kent, duiken allerlei details op. De keuken blijkt een favoriete plek vanwege het invallende, groen gefilterde licht aan het eind van de dag. De ruime woonkamer met zijn vijf T-ramen en prettig groen geschilderde wanden is een feest. De gang van voorheen de lange regel ruikt nog naar het boerenleven. De moderne badkamer bevindt zich tussen de met III en IV gemerkte inkepingen, de plek voor de staanders van de stal waar ooit koe nummer zeven en acht boven de grup stonden. Leesbare agrarische bouwgeschiedenis boven een chromen warmwaterkraan.

Tevredenburg

Er wordt een 'paard' geleverd, een onderdeel voor een grendel. Ger is daarom afgeleid. Gelegenheid om in gedachten nogmaals de vele bouwdetails van de stolp de revue te laten passeren. Zoals de gootklossen of het eenvoudige lofwerk aan de topgevel. Het ritme van de T-ramen of de kleine houten weeg aan de zijkant. De gemetselde schuur (1920) achter de stolp of de twee regenwaterbakken. De hoekerker naast de darsdeur en het identiek vormgegeven raam in de achtergevel, ooit een huwelijgscadeau! Met een grondmaat van 15 x 15 meter en een relatief klein vierkant is deze Beemster stolp een ware representant van zijn bouwtijd, met daarna een reeks van bouwaanpassingen, ingegeven door veranderende bedrijfsvoering en nieuw gebruik als medebewoning. Herken- en beleefbaar door een stel alleraardigste en doorgewinterde stolpbewoners, die van 'Vredenburg' een waar 'Tevredenburg' maken.

WM

k i j k e r

KLAVER
MAKELAARDIJ

Onderlinge Verzekeringsmaatschappij De Veenhoop

Speciaal voor de brandverzekering
van rietgedekte panden.
Goede voorwaarden met lage premies.

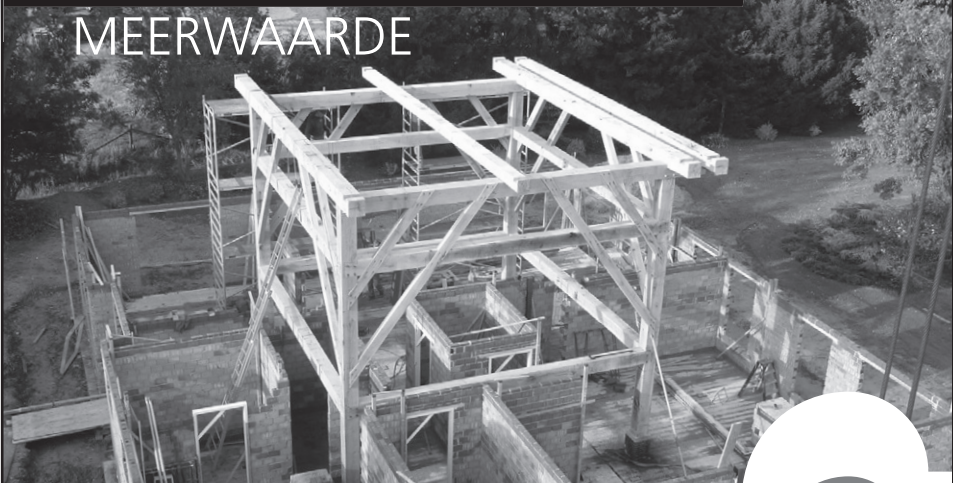
Voorbeeld: brand-/stormverzekering woonboerderij steen/riet
vanaf € 1,60‰ en woning steen/schroefriet vanaf € 0,80‰.

Hoornseweg 2, 1687 ND WOGNUM, telefoon 0229 57 22 57
www.ovmdeveenhoop.nl, info@ovmdeveenhoop.nl

Bekijk onze website op www.molenaarrietdekker.nl

PRONK BOUWT MET MEERWAARDE

PRONK BOUW BV

nieuwbouw verbouw onderhoud

Machinestraat 2, postbus 20, 1749 ZG Warmenhuizen
Telefoon (0226) 391374, fax (0226) 392032

E-mail: info@pronkbouw.nl, website: www.pronkbouw.nl

KIJK VOOR HET
GROOTSTE
AANBOD
STOLPEN
IN NOORD-
HOLLAND OP
WWW.KLAVERMAKELAARDIJ.NL

KLAVER
MAKELAARDIJ

Trambaan 12
1733 AX Nieuwe Niedorp
T: 0226 414 008 | F: 0226 414 009

**BUITEN
STATIE**

KUNDE

WWW.KLAVERMAKELAARDIJ.NL

BOER&JONGENS

*In deze gewaardeerde rubriek grasduinen
we verder in het rijk gevulde archief van
de bekende Noord-Holland fotograaf
Wijndel Jongens, die in 2010 overleed.
Hij legde het boerenleven vast in vele
kenmerkende facetten. In het jaar dat de
Beemster zijn 400-jarig polderjubileum
viert, sluit de redactie voor 2012 met een
logisch thema aan: de Beemster.*

In de crisisjaren rond 1930 pachtte Cornelis
Doets Dzn. en familie aan de Neckerweg 12
een stolp van het Noord-Hollandse normaal-
type uit circa 1780, met een houten voorgevel
op het zuiden. De witte smetrand wijst op een
proper boerenbedrijf. In de westelijke zijgevel
bevindt zich een kelderraam, waarachter,
grotendeels in de grond verzonken, een zeer
ruime kelder schuil gaat met direct daarboven
de opkamer. In de 18e en 19e eeuw, toen boerin-
nen op de hoeve nog zelf kaasden, was zo'n
grote kelder noodzakelijk om de melk en de
daaruit gewonnen zuivelproducten uit het
daglicht én koel te houden. In de zijgevel op
het oosten bevindt zich de zogenaamde belin-
gang, met entree in de keuken. Daar keek men
uit op een kleine hoogstam boomgaard met
appels en peren. Achter de stolp een schuur
met zadeldak, aan de slootkant een rij door de
wind scheef geblazen populieren. In de berm
van de Neckerweg (links op de foto) staan uit
de kluiten gewassen iepen; klassiek geworden

FOTO: WIJNDEL JONGENS

monumentale polderbomen.
Een jonge Wijndel Jongens was rond 1965
melkmonsternemer bij Rundveefokvereniging
Beemster en kwam zodoende in functie bij
Doets op de lange en de korte regel. Vader
Doets molk daar de koeien bij een schaarse
verlichting van knusse brongaslampjes.

Doets had helaas geen opvolger en de nieuwe
eigenaar/bewoner, die Dimitri Frenkel Frank
heette, zou de prachtige smuiger, ingelegd
met 17e eeuwse tegeltjes in blauw en met dito
tableau's, kort na 1970 onmiddellijk hebben
laten slopen ...
WM

POM

De POMologische Vereniging Noord-Holland
organiseert op 31 augustus, 1 en 2 september
de Agrarische Fair in de jarige Beemster. Dan
is daar ook de POM-Collectieboomgaard te
bezoeken: ruim 300 verschillende appel- en
perenrassen waaronder alle Noordhollandse
soorten. 32 zeldzame oude appel- en perenrassen
zijn in 2009 door de POMologen in veelvoud
opgeënt en ter gelegenheid van het Beemster
feest is één ervan 'Beemster Herfst 400'
gedoopt. De zo genoemde bomen worden dit
jaar verspreid.

Nadere info: www.hoogstamfruitnh.com
en www.beemsterpolderfair.nl

stolpenwinkel BESTELBON

Naam: _____
Adres: _____
Postcode en woonplaats: _____

Ik bestel hierbij: (alle bestellingen inclusief verzendkosten)

- ... ex. Houten Boerenhekken op kaart, set van 8 kaarten à € 10,-
- ... ex. boek Noord-Hollandse Boerenhekken à € 17,50
- ... ex. kaarten en boek Houten Boerenhekken samen € 22,50
- ... ex. boek De Stolp te Kijk à € 19,50
- ... ex. boek 400 jaar Beemster à € 39,90 (ex. verzendkosten)

Uw bestelling wordt zo snel mogelijk uitgevoerd, echter kunnen wij geen vastgestelde
levertijd garanderen.

Uitknippen en in een gefrankeerde envelop opsturen naar:
Secretariaat Boerderijstichting Noord-Holland, Schapenlaan 20, 1862PW Bergen.
Per e-mail: stolpen@xs4all.nl

LANDELIJK-WONEN.NL
DE MOOIESTE OBJECTEN IN HET BUITENGEBIED

TE KOOP

**DIVERSE BOUWKAVELS
IN ONTWIKKELING**

- * SCHAGERBRUG
- * ZUIDERMEER
- * GRAFT DE RIJP

Informeer bij uw regio makelaar
G.M. van der Velden

AGRITEAM NOORD-HOLLAND BV
Noordervaart 30
1841 HA Stompvoren
E oordholland@landelijk-wonen.nl
www.landelijk-wonen.nl
T 072-5039797

AGRITEAM
MAKELAARS

www.agriteam.nl

IWEMA BOUW
Ook voor een stolpbeleving binnen
06 - 108 26 456

Voor uw rieten dak
www.kooijmanrietdekkers.nl

**Kooijman
Rietdekkers**

Rietdekbedrijf J.P. Kooijman B.V.
Ruigeweg 119A, Schagerbrug
T 0224 57 13 28 of 06 53 89 18 49

- dakvernieuwing
- renovatie dakconstructies
- aanbrengen isolatie/- platen
- reparatie en onderhoud
- dakramen en dakkapellen
- ontmossen

restauratie
transformatie
nieuwbouw
verbouw

lid van:

ARCHITECTENBUREAU
KLEIN

Zaanweg 59
Wormerveer
075-6287686
www.kleinbv.nl

TPAHG

trigallez
peeters
van apeldoorn
hangelbroek
gouwetor
architecten
bna

postbus 2190
1620 ed hoorn
t 0229-212919
f 0229-217961
e info@tpahga.nl
www@tpahga.nl

architecten

A A N N E M E R S B E D R I J F W E S T - F R I E S L A N D

AWW

Dr. Nuyensstraat 20 • 1617 KC Westwoud • www.awfbouw.nl

HEK VAN DE DAM

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft de boezemkades in de gemeente Bergen op hoger peil gebracht en de bestaande damhekken vervangen door nieuwe exemplaren. Helaas is daarbij volledig voorbijgegaan aan de vorm van de eeuwenlang door agrariërs gebruikte, traditionele boerenhekken. Er zijn nu massieve schuttingen geplaatst waarbij het lijkt alsof de Gamma uitverkoop heeft gehouden. De planken (breedte en tussenruimte gemiddeld 15 cm) zijn in dit buitenmodel resp. 20 cm met tussenruimten als brievenbussen van 5 tot 9 cm. Bovendien is voor het draaiend gedeelte het lelijke type ijzeren buishek gekozen.

Wonderlijk dat dit provinciebrede waterschap met deze plaatsing zo afwijkt van de gangbare vorm van het boerenhek en geen oog heeft voor de overal in het gebied aanwezige traditionele boerenhekken. Ook gaat het waterschap voorbij aan de acties van Landschap Noord-Holland en de Boerderijenstichting voor nieuwe plaatsingen van houten boerenhekken met ondersteuning van een subsidie-regeling. De laatste jaren zijn er enkele honderden geplaatst voor instellingen als Noordhollands Landschap, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, gemeenten en particulieren. Kennelijk is het waterschap -dat toch een naam hoog te houden heeft als het over cultuurhistorie gaat- onwetend van alle publiciteit rond deze acties, het verschenen boek en de tentoonstellingen over houten boerenhekken (nota bene in 2009 ook bij dit zelfde Hoogheemraadschap).

Visuele ramp

Cor van Sliedregt, samensteller van het boek "Het Noord-Hollandse boerenhek" noemt het "een visuele ramp; er bestaat geen noodzaak om de tussenruimten smaller te maken voor koeien, paarden of kleinvee en waarom men zich met volumineuze hekken extra kosten op de hals haalt is een raadsel. Wanstaltige gedachten, wat mij betreft de naam hek niet waardig". In de brief van 23 april 2012 heeft de Boerderijenstichting zich met de hier vermelde opmerkingen gericht tot het Hoogheemraadschap, met afschriften aan Landschap Noord-Holland, gemeente Bergen en diverse natuur- en milieu-instanties. Hun reacties getuigen van instemming met het commentaar op de plaatsing. Landschap Noord-Holland "betreurt de gehele uitstraling van deze hekken zonder Noord-Hollands model en vindt het geen verfraaiing van het landschap". Weekblad De Duinstreek had de associatie met een springruiterconcours over de binnendijken.

Kleinvee

Het Hoogheemraadschap reageerde op de bovengemelde brief met een reactie op 25 mei 2012. Het schap laat weten dat de oude hekwerken versleten waren en in overleg met de perceelhouders c.q. hobbyboeren besloten is tot een uniform model hek uit het oogpunt van functionaliteit. Alsof uniformiteit beperkt zou zijn aan alleen *lelijke* hekken. Onbeantwoord in de reactie op onze vraag waarom geen deskundigheid is gevraagd en

van de subsidiemogelijkheid geen gebruik is gemaakt voor nieuwe, ook kleinveebestendige hekken in traditionele vorm. In de nabije omgeving zijn de goede voorbeelden aanwezig zoals in de Harger-en Pettemerpolder (Natuurmonumenten) en de recente hekken in dezelfde omgeving van Bergen die zorgboerderij 'De Noorderhoeve' heeft geplaatst. *Laatste nieuws: Traditionele hekken worden door het Hoogheemraadschap toch overwogen. We wachten af.*

Cor van Sliedregt, auteur boek Noordhollandse Boerenhekken: 'een visuele ramp'.

Traditioneel hek in hetzelfde gebied van Zorgboerderij Noorderhoeve.

Oud vierkant in nieuwe stolp, Callantsoog (zie pag. 16).

Nieuw vierkant in nieuwe stolp, Bergen.

STOLPEN IN HET NIEUWS

UIT HET NOORDHOLLANDS DAGBLAD, VERZAMELD DOOR ED DEKKER, JOURNALIST.

Stedelingen met gevoel voor historie jubelen. Het college van **Schermer** wil opgaan in Alkmaar. Vanaf 2015 heeft de stad nog nooit zoveel stolpen geteld!

Een 'afgeknotte' stolp aan de Dijkweg in **Andijk** vertelt het verhaal van de stormramp van 1916. De boerderij is ingekort om ruimte te maken voor versterking van de zeedijk. Zo'n 300 andere panden stonden wel in de weg.

Lekker uitblazen midden in de **Eilandspolder**. Dat kan in een verbouwde schuur van De Fryhof bij Grootchermer. Deze stolp is ingericht als recreatief rustpunt. De koffie, thee en limonade zijn zelfbediening.

Terug in de tijd met een stolp in **Obdam** uit 1853 die na 100 jaar familiebezit te koop staat. Het interieur onderging in deze eeuw weinig veranderingen. 'Bij de aanleg van het elektra werd de mooie kamer overgeslagen. Daar kwam nooit iemand'.

Eén vuurzee, twee stolpen in de as. Het resultaat van een grote brand in **Venhuizen** is triest. Het tweetal - een vertrouwde tweeling - was kansloos.

Het college van **Medemblik** wil een oude stolpschuur in Twisk een woonbestemming geven. Volgens de gemeente past deze vergunning in het beleid om stolpen te behouden. Nieuwe huizen zijn in dit deel van het dorp officieel niet toegestaan.

Verzetsboerderij Sally was niet te redden. Na de omstreden sloop zal een nieuw monument herinneren aan het oorlogsverleden van **Wijdenes**.

Bij inschrijving te koop: een van de oudste boerderijen van **Texel**. Het is de Noordhaffel, overbodig geworden bij de Dienst Landelijk Gebied.

Grijp je kans. Te huur, in **Blokker**, De Barmhartige Samaritaan. De eigenaar, Vereniging Hendrick de Keyser, zoekt nieuwe bewoners voor dit monument.

De Pomp is een nieuwbouwproject in **Sint Maarten**: vijftien woningen, waarvan vier in een grote stolp en elf 'dwarsdeelschuurwoningen'.

Mooi nieuws uit **Opmeer**. Bij sloop van een stolp moet een soortgelijk gebouw met dezelfde dakhelling en maten terugkeren. Aldus het ontwerp-bestemmingsplan landelijk gebied.

Dertig wooneenheden voor dementerenden in een nieuwe stolp op de plek van een oude boerderij in **Stompvoren**. Dit plan werkt een woningcorporatie uit.

Na een vernietigende brand in **Callantsoog** van de kampeerboerderij Karnemelksplaats krijgt een nieuwe stolp een 'geleefd' vierkant. Uit een afgebroken stolp aan de Ng (zie foto op pag. 15).

STOLPENCURIOSA

In deze rubriek komen curieuze stolpen aan bod. Een blik in onze Beeldbank (www.boerderijenstichting.nl) levert van zo'n 5.500 stolpen info en beeld op.

In Zijdewind worden inwoners, passanten (en de plaatselijke eendjes) op een stolp aangespoord tot uitgebreide broodmaaltijden. De stolp als boerenplaats annex winkel, dat kwam vroeger in de dorpen veel voor maar lijkt nu curieus. ▲

FOTO: MART GROENTJES

IN MEMORIAM

Op 26 maart overleed, na een korte ziekte, Carla Rogge. Als bouw- en architectuurhistorica was zij werkzaam bij het Bureau Monumenten in Alkmaar. Carla was befaamd om haar veelzijdige historische kennis, ontdekte talrijke nieuwe gegevens van de Alkmaarse geschiedenis en publiceerde regelmatig. Ook met stolpen had ze een bijzondere band. ▲

Nieuwsbrief nr. 69 van de Boerderijenstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp', juli 2012.

Secretariaat: Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen, telefoon 072 - 581 68 88 (ma t/m vr 10 - 12.30 uur), e: stolpen@xs4all.nl website: www.boerderijenstichting.nl

Bank: 338181 t.g.v. Boerderijenstichting Noord-Holland, Alkmaar.

Redactie: Mart Groentjes en Willem Messchaert

Grafische verzorging en advertenties: Carla Buijsman en Elise Bon ipsis b.v., Zwaag (0229 - 27 27 00)

Druk: Meco Offset, Zwaag

Oplage: 1.950 exemplaren

De nieuwsbrief verschijnt 4 maal per jaar.

ISSN 1566-8843

Het bestuur van de Boerderijenstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp':

Evert Vermeer (voorzitter)
Larixplantsoen 15, 1702 XG Heerhugowaard

Mart Groentjes (secretaris)
Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen

Evert Barendrecht (penningmeester)
Jan Greshoffstraat 20, 1822 JC Alkmaar

Willem Messchaert (perscontacten, vierkantdeling) Nieuwe Streek 8, 1767 CB Kolhorn

Melanie Balledux, Warmenhuizen

Joop van Diepen, Oosterblokker

Sander Douma, Schermerhorn

Wilma Eelman, Den Burg

Maarten Koning, De Goorn

Wim Schermerhorn, Grootchermer

Henk de Visser, Oudorp

Anneke Zandt, Twisk

Peter van Zutphen, Anna Paulowna

Advisering

Het is voor leden mogelijk adviezen m.b.t. constructief-technische cq esthetische aspecten en onderwerpen over boerenerven 'op locatie' te verstrekken.

Voor een dergelijk advies wordt een bijdrage van € 90,- (all-in) in rekening gebracht.

Verzoeken om advies te richten aan de secretaris van de adviescommissie:

ing. Pieter J. Pret, Kanaaldijk 142, 1831 BA Koedijk.

Telefonisch dagelijks bereikbaar van

10 - 16 uur: 072 - 562 47 05.

Voor boerenerven: secretariaat.

Te weten

- Lidmaatschap van de Vrienden van de stolp is € 15,- per jaar (meer mag).

- Geef tijdig eventuele adreswijziging door!